Ч. 218 Пятниця 27 вересня (9 жовтня) 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Людвіка Пльона і в ц. к. Старостах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

З Ради державної.

(Дальший хід засїданя Палати послів з дня 6 жовтня).

Пос. Леваковский мотивував своє пильне внесене в справі охорони політичних прав галицкого населеня від надужитя властий адміністрацийних і береженя ненарушимости послів до Ради державної і сойму краевого. Бесїдник доказував, що поступованє старостів в Кракові і Перемишли означає нарушенє конституциї, бо ті старости застановили право зборів. З Галичиною від часу заведеня конституциї обходять ся зовсім инакше, як зі всїми иншими краями коронними. Але надужитя властий не сягали нїколи так далеко, як в тій порі, коли теперішний президент мінїстрів був намістником в Галичинї. Президентови мінїстрів прийшлось би тепер трудно укарати тих старостів, котрі вийшли з єго школи. Жандарми нарушають право домашне, напастують спокійних горожан та ведуть їх цїлими милями далеко, щоби їх відтак знову пустити домів. Урядники виховують нарід до беззаконности і анархії; многі з них заступають не інтереси держави, але інтереси політичної партиї. Польска партия народна уважає ся за небезпечну державі, бо поучує селян о їх правах конституцийних. Дальше обговорював бесїдник вибори в Горлицях і арештованя секретаря польскої партиї людової. Бесїдник закінчив словами: Народи Австриї не попустять ся нїколи свого права, котре виборили собі кровю своїх найблагороднїйших синів. Ніякі канони, ніякі манліхери, ніякий президент мінїстрів з зелїзною рукою не здержить їх від того.

Пос. Романчук обговорював всїлякі случаї заказів: збори в Станїславові, де заказано їх задля того, що нїби то саля мала бути за мала; збори в Самборі, скликані властителем реальности, котрі опісля скликав хто инший, а котрі заказано задля того, що скликуючі збори не дають достаточної поруки, що маючі обговорити ся справи не вийдуть поза обєм програми і т. д. Дальше згадав бесїдник про то, що майор жандармериї з Перемишля їздив в Самбірщину і учив жандармів, як мають поступати при слїдуючих виборах. Бесїдник сказав наконець, що відповідь дана президентом мінїстрів на інтерпеляцию польского клюбу єсть недостаточною.

Пос. Пернерсторфер висказав насамперед здивованє, що президент мінїстрів і другі міністри ходять спокійно по сали, підчас коли посли Леваковский і Романчук наводять такі нечувані факти. Бесїдник ужив опісля такого вислову о властях в Галичинї, що Президент Палати мусїв єго упімнути. Опісля сказав він, що так дїє ся не лиш в самій Галичинї, але й в цїлій Австриї іменно в Чехії. При тім ужив знов невідповідних слів і дістав упімненє від президента. Тогди сказав він, що так треба сказати галицким старостам до очий — а президент палати завізвав єго до порядку. Опісля мусїв президент ще раз напоминати бесїдника і завізвати до порядку.

Відповідь правительственного комісаря.

Правительственний комісар, секретар мінїстерства Сімонеллї заявив, що висновки пос. Леваковского зроблені з наведених розпоряджень старостів ідуть за далеко. В згаданих розпорядженях єсть бесїда лиш о поодиноких случаях, в котрих видано заказ. Не то, що були внесені рекурси, але їх не залагоджено, посол не навів нїякого факту. На случай не залагодженя рекурсу правительство поробило би відповідні зарядженя. Від жовтня минувшого року до мая с. р. внесено до Намістництва 9 рекурсів, з котрих 3 увзгляднено а 6 відкинено. Лиш в однім случаю рекуровано до мінїстерства справ внутрішних; мінїстерство не могло для того поробити відповідних зарядженнь. Мінїстерство справ внутрішних слїдить впрочім дуже пильно за всякими в ґазетах вістями о виконуваню закона о стоваришенях і зборах і доходить всего як найточнїйше. Фактичною неправдою єсть, будьто би до галицких старостів видано розпорядженє, щоби в інтересї якоїсь партиї нарушувати закон; противно, на власти низші накладано консеквентно обовязок, щоби при виконуваню закона о зборах держали ся точно постанов того закона. Коли внескодавець каже, що розходило ся о збори виборчі, котрі виключено із закона, то бесїдник констатує, що не розходило ся о збори виборців, але о збори, котрі хибно називають зборами виборців, для того, що якийсь із послів здає на них справу. Закон знає взагалї лиш такі збори виборчі, де розходить ся о збори виборців; всякі инші збори суть народними, приступними для як найширшого загалу.

Піднесені свого часу пос. Романчуком жалї рослїджено; однакож не дають они причини до наслїдків, яких бажав собі пос. Романчук. Для умотивованя обставини, що заказувано збори зі взгляду на пошесть, наводить бесїдник, що в тернопільскім повітї недавно тому вибухнув дїйстно тиф в такім степени, що відложено скликуванє людий до бранки і покликуванє резервістів. Внескодавець представляє, мовби то в Галичинї взагалї збори не

В 100.000 роцї.

(Сьміховинка).

Було то в роцї 100.000 нашого численя лїт. Анї гадати о тім, щоби хтось з теперішних людий мав понятє о тім, як тогди земля виглядала; було би то так само, як коли-б хтось хотїв, щоби ті перші люди, що жили ще по печерах, мали понятє о тім, як виглядала земля в часах зелїзниць, телєґрафів та електричного осьвітленя. Люди придумали були такі творива, яких би нїхто нїколи не був сподївав ся, творива дуже делїкатні і легко податливі, котрі однакож в однїй хвили могли стати твердими і кріпкими. Палати виростали за одну ніч як би з під землї і їх можна було дуже легко пересунути з одного місця на друге; коли хто їздив, то їздив з своєю хатою. Ніч осьвітлювано таким сьвітлом, що було далеко яснїйше як сьвітло сонця і в ночи було лїпше видко єя, як в день і длятого вже від давна настав був такий звичай, що люди в день спали а вечером, коли електроїдне сьвітло зачинало свитати, вставали до роботи. Летом блискавки можна було перелхати через цїлі краї, через горби і гори. На гору Кілїманджаро в середнїй Африцї або на Чімборасо в Америцї їздили люди з Европи що дня по обідї на чорну каву. Але бо то й була кава! — штучна мішанина так пречудного смаку, о якім теперішні люди не могли мати нї найменшого поняття. Від більше як 50.000 лїт винайшли вже були спосіб, що можна було перебувати під водою і від того часу їздили люди часто на прогульку під море, а дехто перебував навіть і цїлими роками на днї моря. Було богато таких, що лїтом вибирали ся під море. Звичайні доми були так високі, як теперішна вежа Айфеля в Парижи, що висока на 300 метрів, а в них не виходило ся сходами на гору, лиш підоймало ся човенцями, котрі, як блискавка, то летїли в гору, то спускали ся на долину.

Та й конче було того потреба, бо сумна доля настала була для людий і всї способи технїки не помагали нїчого і внутрішне тепло нашої землї вже від 50.000 лїт зменшало ся що раз більше і земля що раз більше вкривала ся ледом. Теперішна Анґлїя, Швеция і Норвеґія та Нїмеччина були вже вкриті ледом. Люди мусїли один степень ширини за другим сходити що раз більше до рівника. Накінець роблено пробу огрівати землю штучно в серединї; але величезна маса машин до робленя тепла, котрі уміщено в глубинї землї, могла огріти лиш маленький кусень землї і то лиш на одну соту степеня. Коли-ж земля стала з цїлою силою вкривати ся ледом, покинено всї проби і люди стали уступати ся один степень ширини за другим, а за то як найбільше використувати всї ті сторони, в котрих ще можна було жити. Повставали міста у водї і воздузї. На височезних стовпах стояли цїлі села; причіплювано бальони і в них жили тисячі людий. Пороблено штучні городи, котрі висїли у воздусї, в глубинї землї побудовано фабрики, котрі вираблали штучну поживу для людий з сотої тисячки лїт. Пороблено також величезні закопи в земли, щоби люди могли жити в печерах. При помочи штучного воздуха, штучного тепла, штучного сьвітла робили собі люди місце то в земли то понад нею. Такими способами держали ся люди яких 10.000 лїт, аж наконець і ті способи не помагали вже нїчого, бо в 100.000 роцї земля вкрила ся була вже так далеко ледом, що ще лиш на милю широко доокола землї, на самім рівнику остало ся було місце, де можна було жити.

Людий зняв тепер був великий страх. Технїки зі всїх країв і всїх народів (коли так можна ще сказати) зійшли ся на ту зловіщу нараду, за якою люди на земли від якогось часу з немалим страхом цїкаво слїдили. Вісти о тій нарадї розходили ся в однїй хвили по цїлій земли, чи радше по цїлій полосї землї та по всїх поверхах на ній. До того вже від давна не служили ґазети, лиш прилад званий гадкописом або пензоґрафом; треба лиш було потиснути на пружину в тім гадкописї, а зараз все, що лиш чоловік собі подумав, написало ся само, відбило ся в тисячних примірниках, котрі таки зараз розлїтали ся по всїх домах, а в них по всїх поверхах. Лиш длятого, що власти дуже пильнували того, щоби люди на земли могли жити в спокою і що строгий закон заказував

могли відбувати ся. Отже від 1 жовтня 1895 до 1 мая 1896 заповіджено в Галичині 73 зборів народних а з тих 50 зборів відбуло ся безперешкоди. Фактично заказано лиш 12 зборів, а то 5 зборів в Кракові, о однім дни і з тою самою проґрамою, та 6 скликаних пос. Романчуком, на котрих хотів мотивувати свое пильне внесене, а що-до тих зборів після погляду правительства заказ представляе ся оправданим. Що-до теперішних жалів вказав бесідник на заяву п. президента міністрів, що правительство розслідить кождий случай і поробить відповідні зарядження. Правительственний комісар взивае наконець Палату, щоби она відкинула пильність внесеня. (В Палаті неспокій; пос. Люеґер: То преці вас нічого не обходить!). — На тім закінчено засідане.

На вчерашнім засіданю поставив був пос. ґр. Кінбурґ внесене на відкрите дискусиї над вчерашною відповідію п. президента міністрів в справі віча католицкого в Зальцбурзі, але внесене се відкинено 86 голосами против 68. Пильність внесеня пос. Леваковского відкинула Палата також, бо не знайшла ся для него потрібна більшість двох третин всіх послів. За пильностию голосувало 106, против пильности 78 послів.

Перегляд політичний.

Два послідні засіданя Палати послів не виказали ще зовсім ясно парламентарної ситуациї, але все-таки показали вже досить ясно то, що в теперішній Палаті послів нема дійствої більшости опозицийної, а й та опозиция, яка есть, може лиш від часу до часу зложити ся, після того, як то принесе з собою хвиля. В справі ухваленя буджету здаесь нині все зависїти від становища лївициі, і лиш в такім случаю, коли-б цїла нїмецка лївиця хотїла перейти в опозицию, наступило би розвязане Ради державної.

Тоаст президента Фора в честь царя, виголошений на пирі у президента звучить: „Приняте, яке зроблено Вашому Величеству в часі вїзду до Парижа, дало В. Вел. доказ щирости чувств, що-до котрих кладу вагу на то, що они знаходять вираз в хвили, коли В. Вел. вступили на землю републики. Присутність В. Вел. серед нас довершила серед обявів радости цїлого народу звязь, яка сполучае обі держави в гармонїйнім, спільнім дїланю і у взаімнім довірю в свою судьбу. Союз могучої держави і трудолюбивої републики мав вже доси можність зробити хосенний вплив на загальний мир. Скріплений випробованою вірностию союз той не перестане впливати спасенно в кождім напрямі. В імени цїлого народу поновляю бажаня, які відчуваемо для В. Вел., для величавости Вашого пановання, для щастя Єї Вел. Цариці для поводження просторої держави, котрої судьба спочивае в руках В. Величества. Нехай менї буде вільно додати, як дуже тронула Францию готовість В. Вел., з якою В. Вел. зволили вволити наші бажаня. Ласкава гостина полишить в цїлім краю незабутну згадку. Пю в честь Є. В. Царя Николая і в честь Єї В. Цариці Александри Феодоровної".

Цар відповів: Глубоко тронуло мене приняте, яке зроблено менї і цариці в сїм великім містї Парижи, в тім осїдку так дуже розвинених: розуму, почутя смаку і образованя. Вірний незабутним перекавам прибув я до Франциї, щоби в Вас, пане президенте, повитати начальника народу, з котрим нас сполучають дорогоцїнні звязи. Подібно, як то ви вже сказали, нехай дружба та своім істнованем зробить лиш спасенний вплив. Прошу Вас, пане президенте, передати моі чувства цїлій Франциі. Дякуючи Вам за желаня звернені до цариці і до мене, пю на честь Франциі і підношу чашу в честь президента французкої републики.

Новинки.

Львів дня 8 жовтня 1896.

— **Перенесеня.** Ц. к. Дирекция почт і телеґрафів перенесла асистентів почтових Йос. Клисецкого з Кракова до Подгуржа, а Володисл. Фіялю з Подгуржа до Кракова.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** ухвалила на засїданю з дня 5-го жовтня с. р.: 1) Затвердити вибори до ц. к. окружних рад шкільних: о. Ів. Фішера заступником председателя ц. к. окружної ради шкільної в Снятині, о. Петра Медвецкого на відпоручника ради повітової до ц. к. окружної ради шкільної в Підгайцях, Петра Литаровича учителя школи народної в Рівнім на представителя учительства до ц. к. окружної ради шкільної в Коросні; 2) затвердити іменоване о. Мар. Кручка на духовного члена ц. к. окружної ради шкільної в Чорткові; 3) іменувати учителями в школах народних: Алекс. Студиньски старшою учителькою женьскої школи в Терноноли, Іґн. Крогульского управителем 2-кл. школи в Дубровици, Ник. Стеткевича управителем 2-кл. школи в Колодіївці, Вас. Вильчиньского учителем в Калагарівці, Север. Зембицку молодшою учителькою 2-кл. школи в Городиславичах, Стан. Цвакленьского старшим учителем 5-кл. мужеской школи в Добромили, Катер. Терлецку молодшою учителькою 2-кл. школи в Іздебках, Діон. Труша старшим учителем 4-кл. школи в Печенижині, Мих. Кошалковского учителем в Телярі, Ів. Лянґого старшим учителем 3-кл. школи в Білці шляхотскій, Людв. Лятавця молодшим учителем 5-кл. школи в Руднику, Льва Мацїлиньского управителем 2-кл. школи в Торскім, Ів. Маера управит. 5-кл. школи мужеской в Жовкві, Ів. Зарудского стар. учит. 5-кл. школи мужеской в Жовкві, Ів. Кушніра учителем в Суходолах, Мих. Крупницкого управителем 3-кл. школи в Підкамени, Юл. Дмитриківну учителькою в Перерослі, Лук. Спольского старшим учителем 5-кл. школи мужеской в Щирци; 4) затвердити в учительстві в середних школах: Людв. Косовича в I-ій ґімназиі в Перемишли, Стан. Басиньского в ґімназиі сяніцкій, Жигм. Карася в ґімназиі вадовицкій, Келест. Ляховского в ґімназиі в Яслі, Ів. Баргинка в ґімназиі в Ряшеві, Ант. Мазановского в ґімназиі в Подгуржу; 5) іменувати Альфр. Бера суплентом в школі реальній у Львові; 6) перенести суплентів: Винк. Тирана з ґімназиі в Бучачи до ґімназиі в Станиславові, Тад. Конистиньского з V-ої ґімназиі у Львові до IV-ої, Адольфа Подвиишньского з IV-ої до V-ої ґімназиі у Львові, Йос Мадея зі школи реальної у Львові до школи реальної в Станиславові; 7) установити другу посаду учителя жидівскої релігії для народних шкіл в Терноноли від 1-го вересня 1897; 8) перемінити школи народні: одноклясову в Ставчанах на 2-клясову від 1-го вересня 1897, одноклясову в Залукві на 2-клясову від 1-го січня 1897 р.

надуживати гадкописа — не засипувано людий всїлякими оповістками, захвалюваннями, політичними ґазетами і лїричними поезиями.

Наради були поважні, що раз поважнїйші; вже сам спосіб зборів ставав що раз дивнїйший. Позаяк на землі не було місця, щоби на зборах розсїдати ся широко, то треба було розсїдати ся високо, отже й на зборах не сїдили члени зборів побіч себе, лиш один над другим, і так творили у воздусї колесо, а той що говорив ставав в середині того колеса. Предсїдатель зборів стояв або висїв побіч бесїдника, а електроідні знаки давали знати, що хтось хоче говорити; електроідне сьвітло давало знати, як хто голосуе: червоне значило „за", сине „против"; инше сьвітло значило, що хтось ставить по правку.

В тій бідї прийшла була ще перед 10.000 роками гадка придумати спосіб, як би то з нашої землї можна перенести ся на якусь иншу звізду. Але давнїйше, коли показали ся були величезні трудности в сїм проєктї, говорено, що то лиш пуста гадка якоюсь, що з розуму зійшов, і той, що еї перший піддав, мусїв відпокутувати за ню в домі божевільних. При помочи величезних дальновидів, котрих образи ще тисяч разів збільшали дрібновиди, дійшли люди до того, що на планетї Марсї суть величезні пальмові лїси в теплих сторонах, а соснові та дубові лїси на півночи, а звірята розвинули ся вже так, що суть малпи подібні до людий. З тої пори виринав що раз на ново проєкт вибирати ся на Марс. Розходило ся ще лиш о то, чи там суть вже люди, чи ще іх нема; бо коли-б там були вже люди, то вся вандрівка на Марс не придала би ся до нїчого, хиба що люди з землї мусїли би убивати своїх братів на Марсї.

Аж ось якийсь новий Едісон придумав бальон гнаний електроідною силою, котрий міг вже летїти аж поза воздух землї; в бальонї можна було зробити собі штучний воздух. Але бо настали нові трудности — метеори, що лїтають довкола землї. Довголїтні досьвіди подали спосіб вишукати такий час, коли метеори не лїтають, а відтак придумано ще й такий спосіб, котрим бальон міг іх відтручувати від себе. Так отже їзда бальоном на Марс була вже забезпечена.

Але найбільша трудність настала в тім, як би можна кермувати бальоном в тій хвили, коли би він дістав ся у воздух Марса. Планета тягнула би его з незвичайною силою до себе; треба отже було надати ему ще таку силу, котра би противдїлала притягаючій силї Марса. В послїдній тисячі лїт роблено 100 проб їзди на Марс; з тих 10 ледли з тяжкою бідою удали ся, а 90 закінчило ся нещасливо. З тих десять виправ удало ся пятьом дістати ся дійстно на землю Марса. Раз стало ся так, що один чоловік із землї внаслїдок якоїсь нещасливої пригоди остав ся на Марсї (він випав з бальона, коли виправа вертала назад) і жив там через трийцять лїт, як другий Робінзон, аж пізнїйше поколїне его звідтам знову привезло на землю. Его справозданя о відносинах на Марсї стали ся обильним жерелом людских розслїдів. Показало ся, що там суть пальми, котрі цвитуть як альоеси; дерева, котрих коріне скаче, а котрих цьвіти величезні, що там ящірки так великі, як у нас крокодилї; птахів нема; у воздусї лїтають жаби; якісь сотворіня з головами малп, а з хвостами як гадини вють ся около дерев; на корчах ростуть яблока і грушки цїлими купами, а на деревах висять динї, котрих червоний сок мае зовсїм смак людскої крови; на деяких корчах ростуть воскові сьвічки і треба іх лиш засьвітити, а величезними грудами золота новий Робінзон таки аж не міг натїшити ся.

Так отже вже в 99.900 році постановлено висилати на Марс наукову експедицию, подібно як колись дуже давно до Бразилії, котра би розслідила, чи не можна би туди висилати еміґрантів з землї, і здала о тім справу. Справоздане випало над сподїване корисно. Ледове море сягае лиш недалеко від бігуна; на широких просторах есть вічна весна, така, як та що була колись в Неаполи, а про котру знаходить ся лиш згадка в старих письнях. При помочи таких средств, як на землї, і при таким самім способі будованя домів могли би там помістити ся мілїони а мілїони людий. Стару культуру земну можна би перенести на нову планету і люди не потребували би на ново розпочинати жити. Мову, скорочену давнїйшу анґлїйску, придумапу так, що она могла би подавати на все як найкоротші вислови, треба би перенести на нову планету і тогди не треба нїяких, тисячів инших мов, котрі би могли вимирати. О правописи і правописних спорах не було тогди вже нїякої бесїди, бо вся Галичина була вкрита ледом.

Се справоздане зробило величезне враженє, а проєкт вандрівки на Марс прибирав що раз яснїйший вид, аж наконець якомусь сьмілому інжинірови удало ся на дорозї до Марса поробити електроідні стациі, при помочи котрих удало ся усунути трудности і від стациі до стациі за 6 недїль переїхати цїлу дорогу.

Послїдна і найтруднїйша справа була та, чи еміґрация мае відбувати ся частями, чи всї люди разом мають виїхати з землї на Марс. Порішено остаточно, що мають їхати всї разом. За тим промавляло найбільше то, що при частковій кольонізациі могли би настати спори і що на однїй планетї, могли би люди винайти щось такого, що виходило би другій на шкоду. Але найбільше причинили ся до сего рішеня жінки, яко елемент найскорийший до подорожованя. Они вже від 97.000 року мали право голосованя а тепер і переважили своіми голосами — а що-ж впрочім було би дїяти на землї, як би всї жінки самі поїхали були на Марс? Ухвалено отже, що всї люди в однім величезнім поході мають покинути землю, щоби вишукати собі новий рай.

— **Є. Е. п. Намістник** кн. Евст. Санґушко виїхав нинї рано до Дрогобича на посьвящене нового будинку на ґімназию. В тій самій цїли виїхав до Дрогобича також віцепрезидент краєвої ради шкільної др. Мих. Бобжиньский.

— **Ц. к. Намістництво** надало опорожнену парохію цїсарского надана в Мохначцї о. Діон. Мохнацкому, дотеперішному парохови в Миличи.

— **Руский народний театр** буде ще лише дуже короткий час бавити в Залїщиках і дасть такі представленя: в четвер (8-го с. м.) „Учителя“ д-ра Франка; в суботу (10-го) оперету „Барон циганьский“; в недїлю (11-го) комедию „Модний жених“, а у вівторок (13-го) народну оперету „Сватане на Горчарівцї“.

— **Вибиванє монет в 1897 р.** Після програми, яку долучено до буджету на 1897 р., має ся слїдуючого року вибити: 70 міліонів корон по 20 корон, 18 міліонів корон по 10 корон, 10 міліонів корон в сріблї, 3,100.000 корон по два гелери, 200.000 корон по 1 гелерови. Окрім того мають ще вибити 200.000 штук дукатів і 2,000.000 штук левантийских талярів.

— **Загальний конґрес зелїзничих урядників** почав ся минувшого четверга у Відни, а скінчив ся в недїлю. На тім з'їздї були присутні 104 делеґати, межи ними делеґати з Кракова, Перемишля, Стрия, Станїславова, Львова і Чернівців.

— **З Камінки струмилової пишуть нам:** На память 300-лїтної річницї Унії берестейскої відбула ся в днях 18—21 вересня с. р. місия духовна в Камінцї струмиловій, переведена через духовеньство буского деканата під проводом о. шамбеляна і декана Григория Словицкого. Місия та зачала ся дня 18 вересня, в пятницю в вечер вступною промовою, вечернею і проповідию о цїли чоловіка, а скінчила ся в понедїлок около 3-ої години з полудня наукою пращальною під хрестом місийним. В недїлю яко в празник храмовий Рождества Пресьв. Богород. відправив богослуженє при асистї оо. Григория Словицкого і Михайла Дзеровича і 2 дияконів Всесьв. о. митрат Андрій Білецкий, котрий на запрошенє місцевого пароха о. Михайла Цегельского прибув до Камінки в суботу в вечер а від'їхав в понедїлок рано. Чудотворна Матер Божа Камінецка, целебра Всесьв. о. митрата, хороша погода і розголос о місиях відбуваючих ся в деканатї буским згромадили народу з дохрестних парохій, а навіть з подальших сторін на речену місию 10—12 тисяч, а в празник храмовий Рождества Пресьв. Богород. взяли в богослуженю участь і представителї власти полїтичної, войскової і автономічної, котрі потім всї були угощені у місцевого пароха. Процесий прибуло шість. Проповідниками слова Божого були: О. декан Гр. Словицкий, котрий виголосив вступну промову і дві науки катихичні для молодежи; о. Ем. Дольницкий, котрий говорив три науки; о. Ізидор Зельский дві науки; о. Йоан Лозиньский дві науки; о. Кароль Бардин дві науки; о. Теодор Білевич дві науки; о. Йоан Яблоньский одну науку. Окрім проповідників брало участь в згаданій місиї духовеньство цїлого деканату та місцеві сьвященики латиньского обряду — потрудило ся отже тут до 30 отців духовних. Науки були основно оброблені і голошені з сьвідомостию річи і з жаром, в наслїдок чого зібраний нарід слухав їх з одушевленем і з розкаянем приступав численно до сповіди і до сьв. Причастия. Сповідало ся і причащалось 3—4 тисячі душ. Так отже заходи місцевого пароха, праця проповідників і взагалї труди всего духовеньства, що взяло участь в сїй місиї, увінчані обильним плодом. — *Участник.*

— **Самоубийство.** Оногди перед полуднем випив 27-лїтний кошикар Фр. Кендзьор у Львові спору скількість соляної кислоти в намірі самоубийчім. Кендзьора перевезено до шпиталя, але він помер там по 4-годинних муках. Причиною самоубийства була нещастна любов.

— **Обманьства** допускають ся послїдними часами ріжні крамарі, перекупки і т. ин. з російскими грішми 25-копійковими, видаючи їх за корони, хоч они мають вартість лише 30 крейцарів. Ті російскі грошї дуже подібні і величиною і грубостию до корон і тому легко можна помилитись та взяти їх замість наших гроший. Таку мантїйку, що пускала в обіг копійки замість корон, зловлено вчера у Львові. Єсть то жидівка Альта Ґросманова, котра хотїла вчера в однім склепі платити копійками замість корони. Однако купець, що вже раз перед сим дав себе в той спосіб обманути, спостеріг ся в час і доніс о всїм полїциї. З доходжень показало ся, що Ґросманова не лише мала при собі кілька 25-копійкових штук, але веде на великі розміри обманьство тими грішми. Она міняла в конторах цїлі сотки рублів на копійки і пускала їх в обіг, заробляючи на тім майже 50 процент.

— **Огні.** Страшне нещастє постигло місточко Щуровиці в повітї брідскім. Огонь знищив там 118 домів, фільварок і приходства з церквою і костелом. До 700 мешканців остало ся без даху і хлїба. Шкоду обчислюють на 300.000 зр.

— **Пропала без вісти.** Ряшівский суд окружний видав таке оголошене: В цьвітни 1895 року привів якийсь селянин з Конґресівки до Лежайска 12-лїтну дівчину, біляву, трохи рябу, округлого лиця і ясних очий, що говорила лише по польски. Ту дівчину охрещено дня 8 цьвітня в лежайскім костелї і дано її імя Анеля, а відтак уміщено в домі костельного Ігнатия Ґдулї в Лежайску. Аж пізнїйше довідано ся, що та дівчина була жидівкою, називала ся Рухля і походила з Тересполя в Конґресівцї, де мешкав еї отець Нута Мехель Ґанц. Коли дня 2 серпня 1895 р. отець тої дівчини приїхав до Лежайска за нею, пропала Рухля без слїду і доси не знати, де она подїлась. Тому взиває суд всїх, хто попав би на слїд дівчини, аби доніс о тім до ряшівского суду.

— **Загадочний чоловік.** В австрийскій Новоселици арештував полїцай чоловіка, котрий не міг виказати ся документами, хто він такий. Він каже, що є родом з Кавказу. Цїла будова тїла вказує на те, що він дійстно родом з Кавказу, бо ростом дуже гарний, з огнистими очима і чорною як шовк бородою. Говорить кількома европейскими мовами і — як каже — є дописувателем кавказких ґазет, котрі видають ся в ґеорґійскій мові. Від довгих лїт він перебуває за границею своєї вітчини і скриває ся під іменами Стіралязі, Авелянї і т. п., бо инакше російска полїция конфіскувала би всякі письма, які єму висилають ся з Росиї. Арештованого віддано до краєвого суду в Чернівцях.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Париж 8 жовтня. Вчера о 5 год. 30 мін. був цар з царицею в ратуши. На естрадї грало кілька музик російский імн. Фор повів царску пару на почетне місце, а президент міста Боден з радними повитав їх. При вступі до народної салї повитало царску пару грімкими окликами 4000 запрошених гостий.

Париж 8 жовтня. При закладаню угольного каменя під новий великий міст підписали цар і цариця основну грамоту, а відтак цар і Фор перші ударили молотком в камінь. — Цар велїв зложити красний вінець з цьвітів на могилї Карнота.

Мимо того всего послїдні дни на земли були лиш днями жалю і смутку. Не так легко приходить ся покидати планету, на котрій жило ся тілько тисячів лїт в радости і горю. Декотрих взяла ся вже наперед туга за рідними сторонами. Другі потїшали ся тим, що незадовго буде заведена правильна їзда почтова межи Марсом а землею, так, що буде можна від часу до часу навідувати ся до планети своїх предків. Постановлено також забрати з собою деякі пташки і ростини, яких ще не було на Марсї; позволено також забрати з собою і переносні доми, але лиш дуже маленько. Мали також перенести одну більшу біблїотеку; з давних часів Гомера, Дантого, Шекспіра а навіть якогось Ґетого; Венус з Мільо запаковано старанно, так само образи Рембранта і Больса та Макарта „Пять змислів“. З наукових книг спаковано цїлі величезні паки, по одному примірникови римского права, з коментарем і без него, хіньский закон карний, підручник порівнуючого законодавства, поучене о найновійшій реформі податковій, а що найважнїйше то всїлякі старі, новійші і найновійші проєкти реформи виборчої, без котрих годї би було завести на Марсї таку саму культуру і цивілїзацию, яка була на земли. Кождому ученому позволено взяти з собою цїлий сотнар приватної біблїотеки. Також і з наукових збірок постановлено забрати по одному найкрасшому оказови, отже забрано повипихані птахи та всїлякі потвори і виродки держані в спірітусї.

Доходимо до кінця. Настала послїдна година розлуки. Всї люди засьпівали разом одну пісню, пісню в котрій рівночасно пробивали ся радість і сум. Всї припали до землї і стали цїлувати еї послїдний раз; роздав ся страшний, всюди слишний гук як би від грому; то було послїдне упімнене: нїхто не сьмів лишити ся; для недужих прилагоджено окремі вози і величезну аптику. Всї вже повсїдали; чекають ще лиш, чи земля не витягне рук до своїх послїдних жителїв, щоби з ними попращати ся. Але она не витягнула, бо студена як лїд, що еї цїлу вкриває. Минула еї молодість і она знає, що дни еї почислені та що незадовго буде кружити в просторі сьвітовім яко пуста і порожна маса. Всї відкрили голови, поздоймали якісь шоломи — капелюхів і шапок не мали, бо нерви в голові були так дразливі, що потребували сильнїйшого накритя, — всї поклонили ся і на пращанє крикнули тричи, а відтак засьпівали: „Бувай здорова мила краïно!“ Електроïдна машина зашуміла і безконечний, на богато миль довгий поїзд рушив в дорогу. З незміримої висоти видко ще покинену землю, все на нїй стає що раз менше і менше; наконець щезає она яко сьвітяча куля в далекій, далекій далї.

Перебуло ся щасливо всї небезпечности. Від стациї до стациї посував ся поїзд, дійшов до воздуха на Марсї і став поволи спускати ся на долину мов би якийсь величезний орел. Новий край показує ся що раз виразнїйше, наконець долетїли до него, спустили ся на марсові поля, припали до землї і цїлують еї; від тепер буде знов она двигати тисячі а тисячі лїт людску культуру. — А що буде як і Марс покриє ся ледом та опустїє? О тім мало хто думав; тепер треба розпочинати нове, молодече житє на новім сьвітї; стара земля нехай не встидає ся за свої сотворіня. Ось шукають вже звязи з иншими планетами. Хиба-ж сотворіня землї мають весь сьвіт здобувати, від звьзди до звьзди, всюди нести прапор культури? — А що буде, як на других звьздах знайдуть ся люди? Ну, нїчого, люди із землї перевисшають їх тисяч разів, в технїцї, бо они перші завели сполученє одної звьзди з другою.

Бувайже здорова, стара земле! Щасть Боже земским людям в нових просторах сьвітових!

—

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1896, після середно-европ. год.

Приходять з

Кракова	1·30	5·10	8·45	8·55	6·55	9·30	—
Підволочиск	2.34	10·05	—	8·05	510	—	—
Підвол. з Підз.	2.18	9·50	—	7·42	4·45	—	—
Черновець	9·55	—	—	2·01	7·28	—	—
Черновець що понедїлка	—	—	—	6·13	—	—	—
Белзця	—	—	—	—	5·45	—	—
Мушини на Тарнів	5·10[1]	—	—	8·55[2]	6·55	—	—
Гребенова	—	—	—	—	1·51[3]	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	12·10	8·00	1·51[4]	10·10
Брухович [5])	—	—	—	—	—	8·03	—
Брухович [6])	—	—	—	—	—	8·25	—
Янова	—	—	—	7·50[7]	—	5·28[8]	8·54[8]
Янова [9])	—	—	—	—	1.10	7·48	—

[1]) Від 25 червня до 15 вересня. [2]) Від 1 червня до 30 вересня. [3]) Від 10 липня до 31 серпня. [4]) Зі Сколього тілько від 1 мая до 30 вересня. [5]) Від 1 мая до 25 червня і від 15 серпня до 6 вересня. [6]) Від 26 червня до 14 серпня. [7]) Цїлий рік. [8]) Від 16 червня до 31 серпня. [9]) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відповідає: **Адам Кевховецкий.**

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.